

Newsletter

Maj, 2019 rok

Fot. Tymon Markowski / MSZ

W numerze polecamy

OBCHODY DZIESIĘCIOLECIA PARTNERSTWA WSCHODNIEGO W BRUKSELI

2 MAJA – DZIEŃ POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

100. ROCZNICA URODZIN GUSTAWA HERLINGA-GRUDZIŃSKIEGO

WIZYTA AMBASADORA HISZPANII NA WARMII I MAZURACH

KONFERENCJA „FUNKCJONOWANIE PRAW CZŁOWIEKA

W WARUNKACH POZBAWIENIA WOLNOŚCI”

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Olsztyn

Obchody dziesięciolecia Partnerstwa Wschodniego w Brukseli

Obchody dziesięciolecia Partnerstwa Wschodniego w Brukseli

14 maja 2019 r. minister Jacek Czaputowicz uczestniczył w Brukseli w Konferencji Wysokiego Szczebla zorganizowanej z okazji dziesięciolecia Partnerstwa Wschodniego.

Szef polskiej dyplomacji przedstawił polskie propozycje służące wzmocnieniu i zacieśnieniu współpracy między UE a państwami PW, dotyczące zbliżenia ustawodawstwa, współpracy sektorowej oraz instytucjonalizacji. Wśród nich było powołanie sekretariatu i rotacyjnej prezydencji w PW oraz stworzenie Regionalnego Obszaru Gospodarczego dla Partnerstwa. Minister zaapelował również o opracowanie ambitnej agendy politycznej, która zapewni atrakcyjność Partnerstwa Wschodniego wszystkim jego członkom.

W trakcie wizyty minister spraw zagranicznych Polski Jacek Czaputowicz oraz Republiki Litewskiej Linas Linkevicius wręczyli dyplomy laureatom konkursu studenckiego na najlepszy esej poświęcony tematyce przyszłości Partnerstwa Wschodniego. Spośród niemal 70 zgłoszeń wyróżnienia otrzymało sześciu zwycięzców, po jednym przedstawicielu z każdego z krajów Partnerstwa Wschodniego. Jak podkreślił szef Polskiej dyplomacji inspiracją do podjęcia tej wspólnej inicjatywy polsko-litewskiej było dążenie do uwzględnienia poglądów oraz aspiracji młodego pokolenia w debacie dotyczącej perspektyw Partnerstwa Wschodniego.

2 maja

– Dzień Polonii i Polaków za Granicą

2 maja obchodzimy Dzień Polonii i Polaków za Granicą, ustanowiony przez Sejm RP w 2002 roku. Święto to zostało ustanowione w ramach uznania „wielowiekowego dorobku i wkładu Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierność oraz przywiązanie do polskości, a także pomoc Ojczyźnie w najtrudniejszych momentach”.

Obecnie współpraca ze środowiskami polonijnymi stanowi ważny punkt na liście priorytetów polskiego rządu. Minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz podkreślił, że „Polonia to niezwykle ważny element narodowej wspólnoty. Pamiętamy o niej zwłaszcza w roku, w którym przypada setna rocznica odzyskania niepodległości”.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych współcześnie poza granicami Polski żyje dziś ok. 18-20 milionów Polaków i osób pochodzenia polskiego. Wśród nich dużą grupę stanowią osoby, które pozostały na terenach wschodnich po przesunięciu granic państwa. Natomiast współczesną Polonię w krajach Zachodu tworzą emigranci. Największą diasporą jest Polonia amerykańska. W 2012 roku w samych Stanach Zjednoczonych polskie pochodzenie zadeklarowało ponad 9,6 mln osób.

100. rocznica urodzin Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

© Krzysztof Sitkowski / KPR

W tym roku obchodzimy 100. rocznicę urodzin Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, jednego z najwybitniejszych polskich pisarzy XX wieku, autora licznych zbiorów opowiadań, recenzji, szkiców i rozpraw literackich. W twórczości Grudzińskiego poczesne miejsce zajmują jego wspomnienia z pobytu w sowieckich więzieniach i obozach zatytułowane „Inny świat”, które zostały przetłumaczone na wiele języków. Przez wiele lat pisarz prowadził również zapiski tzw. „Dziennik pisany nocą”, w których przedstawił swoje przemyślenia między innymi na temat sztuki i polityki.

Gustaw Herling-Grudziński urodził się 20 maja 1919 roku w Kielcach. Przez dwa lata studiował filologię polską na Uniwersytecie Warszawskim. Po wybuchu II wojny światowej zaangażował się w tworzenie konspiracyjnej Polskiej Ludowej Akcji Niepodległościowej (PLAN). W 1939 roku został aresztowany przez Sowieców i przebywał w więzieniach w Grodnie, Witebsku, Leningradzie, Wołogdzie oraz w obozie w Jercewie pod Archangielskiem. Po zwolnieniu w 1942 roku wstąpił w szeregi Armii Polskiej gen. Andersa i uczestniczył w Bitwie o Monte Cassino oraz w bitwach

pod Anconą i na Linii Gotów. Po wojnie przebywał w Rzymie, gdzie redagował pismo „Orzeł Biały” oraz współtworzył „Bibliotekę Orła Białego”. Mieszkał również w Londynie i Monachium, gdzie pracował w Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa. W 1955 roku na stałe zamieszkał w Neapolu i poświęcił się pracy publicystycznej. W czasach PRL-u współpracował z opozycyjnym Polskim Porozumieniem Niepodległościowym oraz wspierał KOR. Został uhonorowany licznymi nagrodami, m.in.: Fundacji im. A. Jurzykowskiego w Nowym Jorku i Fundacji im. Kościelskich w Genewie, paryskiej „Kultury”, londyńskich „Wiadomości”, PEN Clubu oraz włoską Premio Viareggio Internazionale i Orderem Orła Białego. Zmarł w nocy z 4 na 5 lipca 2000 roku w Neapolu.

Sejm RP postanowił uczcić 100. rocznicę urodzin wybitnego pisarza ustanawiając Rok 2019 Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Dodatkowo 20 maja br., w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy złożono kwiaty przy grobie na cmentarzu Poggioreale w Neapolu, a na fasadzie Pałacu Prezydenckiego została wyświetlona okolicznościowa iluminacja.

WYDARZENIA Z REGIONU

Wizyta ambasadora Hiszpanii na Warmii i Mazurach

W dniu 15 maja w Olsztynie gościł Francisco Javier Sanabria Valderrama, ambasador Hiszpanii w Polsce. Była to pierwsza wizyta dyplomaty w Olsztynie i na Warmii i Mazurach.

Ambasador złożył wizytę w naszym regionie w związku z udziałem w Forum Nowej Edukacji (projekt FOLM – From Outdoors to Labour Market - „Z natury do rynku pracy”), w ramach którego wraz z naukowcami z Uniwersytetu w Edynburgu i Uniwersytetu Warszawskiego oraz przedstawicielami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uczestniczył w obradach nt. przygotowania młodzieży do wejścia na rynek pracy, a także bierności zawodowej młodych Europejczyków. Dyplomata spotkał się również z władzami regionu: marszałkiem województwa Gustawem Markiem Brzezinem, wojewodą Arturem Chojeckim, a także prezydentem Olsztyna Piotrem Grzymowiczem.

Wojewoda przedstawił ambasadorowi walory Warmii i Mazur, najciekawsze atrakcje turystyczne oraz ostatnie inwestycje. Rozmowy dotyczyły również kwestii bezpieczeństwa, z uwagi m.in. na udział Hiszpanii w tworzenie bezpieczeństwa wschodniej flanki NATO, poprzez obecność żołnierzy tego państwa w kontyngentach na Łotwie i Litwie oraz edukacji, w kontekście programu wymiany studenckiej Erasmus, który cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno w Polsce, jak w Hiszpanii.

Spotkanie z marszałkiem Gustawem Markiem Brzezinem zostało poświęcone między innymi tematowi współpracy województwa z regionem La Rioja w latach 2003-2012 oraz wymian studenckich. W ramach wymian międzynarodowych, w roku akademickim 2018/2019 na UWM uczyło 51 studentów z Hiszpanii. Z kolei z UWM na studia do Hiszpanii wyjechało 25 osób. Podjęto również rozmowy na temat ewentualnych przyszłych wspólnych projektów z regionami hiszpańskimi, które opierać by się miały o inteligentne specjalizacje naszego województwa.

Dyplomata odwiedził też prezydenta Olsztyna, z którym rozmawiał m.in. o możliwości podjęcia współpracy między miastem a Hiszpanią. Ambasador podkreślił m.in. iż przemysł meblarski, turystyka czy nowe technologie to najważniejsze kierunki zainteresowania hiszpańskich firm. Na uwagę zasługuje zwłaszcza turystyka pielgrzymkowa, gdyż Olsztyn leży na trasie szlaku św. Jakuba.

Fot. K.Olszewski

Konferencja „Funkcjonowanie praw człowieka w warunkach pozbawienia wolności”

W dniu 14 maja br., z okazji obchodów 100. rocznicy powstania polskiego więziennictwa oraz 25 lat Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w Polsce, nasz Ośrodek zorganizował wspólnie z Aresztem Śledczym w Olsztynie konferencję pt. „Funkcjonowanie praw człowieka w warunkach pozbawienia wolności”.

Spotkanie otworzył Dyrektor Aresztu Śledczego w Olsztynie por. Gawęł Gałdziński, który przywitał zaproszonych gości oraz prelegentów. W słowie wstępnym Dyrektor zwrócił uwagę na potrzebę humanitarnego traktowania osób pozbawionych wolności, wynikającą nie tylko z respektowania obowiązujących aktów prawnych ale przede wszystkim z niezbywalnej godności i praw każdej jednostki.

Następnie głos zabarała dr hab. Teresa Astramowicz - Leyk, prof. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, która przybliżyła uczestnikom znaczenie pojęcia praw człowieka oraz podstawowych terminów: niezbywalność praw człowieka, źródła praw i wolności człowieka, ograniczenia oraz funkcje praw i wolności człowieka. Kolejni prelegenci nawiązali do ochrony praw człowieka w warunkach detencji w odniesieniu do art. 2, 3 i 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Doktor Maciej Lubiszewski z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie zaprezentował stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w takich kwestiach jak: warunki bytowe, opieka medyczna oraz traktowanie osób pozbawionych wolności przez funkcjonariuszy. Z kolei Pani Justyna Chrzanowska, pracownik Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, była pełnomocniczka Ministra ds. postępowań przed ETPC, omówiła standardy wypracowane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka dotyczące prawa osób osadzonych do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego: kontrola osobista, dieta, kontakt z innymi osobami, w tym z rodziną.

Na zakończenie konferencji uczestnicy spotkania, wśród których nie zabrakło również studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, mieli możliwość dyskusji oraz zadawania pytań zaproszonym ekspertom.

Seminarium „Unia Europejska – mechanizmy funkcjonowania i perspektywy”

Seminarium z okazji 15. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zorganizowane na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie otworzył Pan dr Paweł Pietnoczka z Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM w Olsztynie. Następnie przedstawiciele współorganizatorów wydarzenia, tj. zastępca dyrektora Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM w Olsztynie, Pani dr hab. Anna Pytasz-Kołodziejczyk, konsultant Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Olsztyn, działającego przy Warmińsko-Mazurskiej Izbie Rolniczej, Pani Anna Naumczyk-Szałaj oraz konsultant RODM w Olsztynie, Pani Marcelina Zaniewska przywitani zaproszonych prelegentów oraz obecnych pracowników i studentów UWM w Olsztynie. Wstęp do spotkania poczynił zaś prof. Henryk Stroński z UWM w Olsztynie.

Po części oficjalnej, jako pierwszy wystąpił Pan prof. dr hab. Krzysztof Sidorkiewicz z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, który przybliżył kwestie związane z funkcjonowaniem Parlamentu Europejskiego, w tym: skład, uprawnienia oraz funkcjonowanie Parlamentu w przestrzeni internetowej (strona, media społecznościowe). Ekspert omówił również główne innowacje zawarte w Traktacie Lizbońskim oraz zależności występujące między Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim i Radą Unii Europejskiej.

Kolejny prelegent, dr Rafał Kuligowski, ekspert Team Europe oraz wykładowca w Akademii Pomorskiej w Słupsku wskazał liczne korzyści wynikające dla Polski z członkostwa we wspólnocie oraz podkreślił potrzebę uczestnictwa w wyborach do Parlamentu z uwagi na konsekwencje jakie niesie ten wybór w dalszej perspektywie dla naszego kraju jak i przyszłości całej Unii. Doktor Paweł Pietnoczka z UWM w Olsztynie w swoim wystąpieniu szczegółowo przedstawił relacje między Unią Europejską, a Ukrainą za panowania kolejnych prezydentów: Łeonida Krawczuka, Łeonida Kuczmy, Wiktora Juszczenko, Wiktora Janukowycza oraz P. Poroszenki oraz perspektywy dalszych relacji za prezydentury W. Zełenskiego.

Ostatnia część seminarium została poświęcona aktualnym wyzwaniom stojącym przed Unią Europejską, w tym Brexitowi oraz szansom i zagrożeniom z jakimi będzie musiała się zmierzyć wspólnota. Pani Paulina Góralczyk ze Studenckiego Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes” UWM w Olsztynie przybliżyła główne założenia kampanii „Vote Leave”, której celem było promowanie Brexitu i zachęcenie Brytyjczyków do opuszczenia UE oraz wskazała zarówno na mocne jak i słabe strony przedstawianych w niej argumentów. Nie zabrakło również dyskusji o przewidywanych scenariuszach wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii oraz o potencjalnych skutkach jakie to ze sobą przyniesie dla całej wspólnoty. Na zakończenie Pan Bartłomiej Maciąg ze Studenckiego Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych „Inter Gentes” UWM w Olsztynie, podsumowując dotychczasową działalność UE oraz uczestnictwo w niej Polski, zaprezentował 5 scenariuszy dotyczących przyszłych losów UE do 2025 roku, zawartych w „Białej Księdze w sprawie przyszłości Europy”. Seminarium było okazją do wymiany poglądów oraz dyskusji nad różnymi wizjami przyszłej Europy oraz drogi, którą powinna podążać Polska będąc integralną jej częścią

ZAPROSZENIE

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Olsztynie
oraz Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej UWM w Olsztynie
zapraszają na spotkanie pt.

**„ЗАПАД РОССИИ. ДЕТИ БЭБИ-БУМЕРОВ.
РАННЯЯ ЖИЗНЬ И КАРЬЕРА”**

Spotkanie z panią Marią Żyrową (Музей мирового океана, Калининград)
odbędzie się w języku rosyjskim. Wstęp wolny!

**4 czerwca
godz. 13.15**

Wydział Humanistyczny,
UWM w Olsztynie,
ul. Kurta Orbitza 1
Sala Rady Wydziału

Regionalny Ośrodek Debaty
Międzynarodowej w Olsztynie
ul. Partyzantów 87
10-402 Olsztyn
tel.: +48 600 943 378
www.rodmi-olsztyn.pl

Zadanie dofinansowane ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Olsztynie oraz Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej UWM w Olsztynie zapraszają na spotkanie z Panią Marią Żyrową, pracownikiem Музей Мирового океана / Museum of the World Ocean (Калининград). W trakcie spotkania Pani Maria opowie m.in. o najciekawszych miejscach w Kaliningradzie, które warto zoba-

czyć, o swojej pracy w Muzeum oraz codziennym życiu młodych osób a także zachęci do uczestnictwa we wspólnych inicjatywach Polska-Rosja (np. rajdach rowerowych). Spotkanie odbędzie się w języku rosyjskim, bez tłumaczenia. Będzie to wspaniała okazja do spotkania z ciekawą osobą oraz „żywego” kontaktu z językiem rosyjskim. Wstęp wolny!

REGIONALNY OŚRODEK DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ W OLSZTYNIE

ul. Partyzantów 87

10-512 Olsztyn

tel.: +48 600 943 378

rodm@rodm-olsztyn.pl

www.rodm-olsztyn.pl

<https://fb.me/RODMolsztyn>

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Zadanie dofinansowane ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych